

TÌNH DỤC TRỰC TUYẾN VÀ TÁC ĐỘNG CỦA NÓ ĐẾN THANH THIẾU NIÊN – MỘT SỐ PHÁT HIỆN TỪ TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU

PHAN THUẬN*

Mục đích của bài viết là tổng quan về các nghiên cứu trước đó để nhận diện tình dục trực tuyến và tác động của nó đến thanh thiếu niên. Các nghiên cứu đều thống nhất rằng, tình dục trực tuyến bao gồm những hoạt động tìm kiếm, tải và xem tài liệu có nội dung liên quan đến tình dục, như giáo dục giới tính, tán gẫu gợi dục, xem phim khiêu dâm... Hiện nay, sự phát triển của internet khiến cho việc tìm kiếm các tài liệu khiêu dâm dễ dàng hơn và điều đó đã ảnh hưởng rất lớn đến thanh thiếu niên trong thực hành tình dục, nhân dạng tình dục, tạo nên lối sống sai lệch về tình dục (xâm hại tình dục, ấu dâm, khổ dâm, loạn luân...). Bài viết đưa ra những khuyến nghị để thảo luận cho nghiên cứu trong tương lai ở Việt Nam.

*Từ khóa: internet, tình dục, tình dục trực tuyến, thanh thiếu niên, nghiên cứu
Nhận bài ngày: 22/6/2016; đưa vào biên tập: 2/11/2016; phản biện: 20/4/2017;
duyet đăng: 16/10/2017*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hơn thập kỷ qua, internet đã trở thành phương tiện tìm kiếm thông tin nghiên cứu và giải trí khá phổ biến của người sử dụng nó nói chung, thanh thiếu niên nói riêng. Tuy nhiên, việc tìm kiếm những thông tin thiếu lành mạnh như tán gẫu khiêu dâm (chat sex), khiêu dâm qua điện thoại (sex phone), xem phim khiêu dâm... trên internet đã và đang diễn ra khá nhiều trong các nhóm xã hội ở nước ta, đặc biệt là thanh thiếu niên.

Tình dục trực tuyến là hành vi liên quan đến việc nhân dạng và thực hành tình dục của các nhóm xã hội

thông qua kênh internet. Tác giả Ngô Đức Anh và cộng sự (2009) đã khẳng định rằng internet đã trở thành nguồn cung thiết yếu để tìm kiếm thông tin về nhân dạng và thực hành tình dục; nó cũng là một phương tiện tương tác trong việc thể hiện tình dục và các mối quan hệ thân mật, tình cảm của người lớn, của thanh thiếu niên ở Việt Nam. Những nghiên cứu liên quan đến tình dục người lớn có khá nhiều, song vẫn còn ít những nghiên cứu về tác động của internet đến thực hành tình dục của thanh thiếu niên và tình dục trực tuyến (Ngô Đức Anh, M.W. Ross và E.A. Ratliff 2009: 9).

Bài viết này nhằm chỉ ra mức độ nghiên cứu về vấn đề này của các

* Học viện Chính trị-Hành chính Khu vực IV.

công trình nghiên cứu trước. Qua đó, cũng nêu ra những vấn đề cần được tiếp tục bổ khuyết trong thời gian tới, trong bối cảnh bùng nổ internet hiện nay.

2. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH SỬ DỤNG INTERNET TRÊN THẾ GIỚI VÀ VIỆT NAM

Trong hơn một thập kỷ qua, số người sử dụng internet trên thế giới tăng rất nhanh. Nếu năm 2000 chỉ có hơn 360 triệu người sử dụng thì đến năm 2012, số người sử dụng đã tăng lên hơn 2 tỷ người, chiếm 34,3% dân số của thế giới. Trong đó, khu vực Châu Á có số người sử dụng internet cao nhất (hơn 1 tỷ người), chiếm 44,8% tổng số người sử dụng internet trên thế giới và thấp nhất là Châu Đại Dương/Australia (hơn 24 triệu người), chiếm 1,0% (xem Biểu 1).

Tại khu vực Đông Nam Á, năm 2009 cả khu vực có hơn 58 triệu người sử dụng internet, chiếm 15,09%, đến năm 2010 con số này tăng lên hơn 59 triệu người, chiếm 17,89%. Trong đó,

Việt Nam có số người sử dụng internet cao nhất khu vực (hơn 26 triệu người) và thấp nhất là Myanmar (hơn 120 nghìn người) (Internet World Stats 2012).

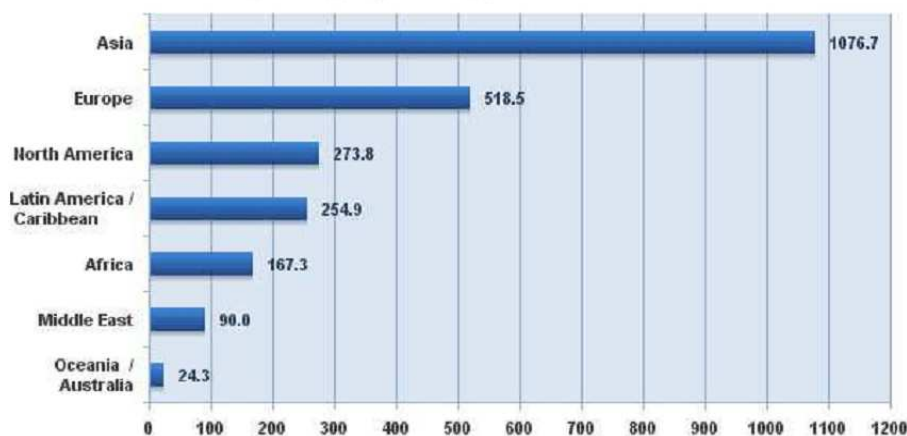
Đến năm 2012, ở Việt Nam, số người sử dụng internet tiếp tục tăng lên hơn 31 triệu/91,5 triệu người, chiếm 33,91% dân số của cả nước, trong đó có hơn 10 triệu người sử dụng internet có thiết lập mạng xã hội (facebook), chiếm 11,7% dân số cả nước (Internet World Stats 2012). Có thể nói, việc tiếp cận internet của người dân Việt Nam khá nhanh so với khu vực.

Về đối tượng, người sử dụng internet ở Việt Nam có thành phần rất đa dạng, trong đó nhóm thanh thiếu niên chiếm khá đông. Theo kết quả thống kê của Cimigo (2010: 12), có 50% người sử dụng internet có tuổi đời dưới 27 và 11,0% vị thành niên sử dụng internet tại nhà (ADB, UNFPA và Tổng cục Dân số 2010: 17). Có thể nói, thanh thiếu niên là lực lượng chủ yếu tham

gia vào các hoạt động trên internet hiện nay.

Về mục đích sử dụng internet của thanh thiếu niên, các nghiên cứu (Sawmy 2006; Net index 2009; ADB, UNFPA và

Biểu 1: Số người sử dụng internet trên thế giới (triệu người)

Nguồn: Internet World Stats.
www.internetworldstats.com/stats.htm.

Tổng cục Dân số 2010; Cimigo 2010) cho rằng khá đa dạng, như tìm kiếm thông tin, giải trí trực tuyến, giao tiếp trực tiếp, Blog và mạng xã hội, kinh doanh trực tuyến... Các nghiên cứu cũng thống nhất với nhau rằng giao tiếp trực tuyến là một trong những hoạt động chủ yếu của thanh thiếu niên. Tác giả Sawmy (2006) cũng đã chỉ rõ sự khác biệt giới trong các hoạt động trên internet. Bà cho rằng, các em trai thường sử dụng internet vào giải trí, chơi game trực tuyến... còn các em gái tìm kiếm thông tin liên quan đến công việc nhà, hội nhập xã hội (chat và giữ liên lạc với bạn bè).

Bên cạnh mục đích sử dụng, thời gian thanh thiếu niên dành để truy cập internet cũng được nhiều nhà nghiên cứu quan tâm. Các tác giả (Lenhart, Ling, Campbell & Purcell 2010; Lenhart, Purcell, Smith & Zickur 2010; Mitchell et al 2007) cho rằng internet là món quà và sự ưu tiên trong đời sống của thanh niên. Ở Mỹ có 93% thanh thiếu niên (tuổi từ 12-17) sử dụng internet, trong số đó có 63% truy cập hàng ngày và 36% cho rằng họ online vài lần trong một ngày (Lenhart, Purcell et al 2010). Tác giả Lawsky (2008) đã khảo sát thanh thiếu niên từ 12-14 tuổi ở 30 nước khác nhau trên giới. Kết quả cho thấy, có 100% thanh niên ở Anh, 98% thanh niên ở Israel, 96% thanh niên ở Cộng hòa Séc và 95% thanh niên ở Canada sử dụng internet một cách thường xuyên. Một nghiên cứu khác được thực hiện với 531 sinh viên các trường đại học

(46,3% nam, 53,7% nữ, 68,5% người da trắng, 10,7% người Mỹ gốc Tây Ban Nha, 8,9% người Mỹ gốc Châu Á, 3% người Mỹ gốc Châu Phi, 0,2% người Mỹ gốc Ấn, 8,7% sinh viên quốc tế) cũng cho thấy, có 73% sinh viên cho rằng họ sử dụng internet ít nhất 1 lần/tuần (dẫn theo Scherer 1997)⁽¹⁾. Ở Việt Nam, theo nghiên cứu của Cimigo (2010: 9-10), có khoảng 90% người sử dụng internet truy cập nhiều hơn một lần mỗi tuần, trong đó có khoảng 70% sử dụng hàng ngày. Chỉ có 5% sử dụng internet ít hơn 1 lần/tuần. Như vậy, người sử dụng internet ở Việt Nam đã dành khá nhiều thời gian để truy cập, trung bình khoảng 2 giờ 20 phút vào các ngày trong tuần. Kết quả nghiên cứu này còn cho thấy sự khác biệt về tuổi, giới tính trong việc dành thời gian vào mạng. Nam giới truy cập internet nhiều hơn nữ 20 phút. Người có tuổi càng cao thì càng ít truy cập. Đồng thời, kết quả nghiên cứu chỉ rõ, thời lượng truy cập internet của người sử dụng trong những ngày cuối tuần giảm xuống khoảng 10 phút so với các ngày trong tuần. Tuy nhiên, thời gian sử dụng internet của nhóm thanh thiếu niên (15-24 tuổi) không hề giảm xuống vào các ngày trong tuần. Như vậy, các nghiên cứu trong và ngoài nước đều thống nhất rằng, thanh thiếu niên vẫn là nhóm xã hội dành nhiều thời gian để truy cập internet.

Chủ đề về internet và tình dục là một trong những chủ đề cũng được khá nhiều tác giả quan tâm. Theo Ngô

Đức Anh và cộng sự (2009: 8), mối quan hệ giữa tình dục và internet được thể hiện qua cấu trúc nhân dạng tình dục, cộng đồng tình dục trực tuyến, tình dục trên mạng và hẹn hò qua mạng.

Một số tác giả khác (Boies, Knudson và Young 2004; Mesch 2009; Quinn & Forsyth 2005; McDonald et al 2009; Owens et al 2012) đã phân tích tần suất tìm kiếm thông tin tình dục trên mạng, sự tác động của internet đến hành vi tình dục của thanh thiếu niên.

Nhìn chung, các nghiên cứu đã đưa ra những bằng chứng khá thuyết phục về việc sử dụng internet và mục đích tìm kiếm thông tin trên mạng. Các nghiên cứu trên thế giới dường như cung cấp những bằng chứng khá phong phú về những hoạt động tình dục trực tuyến. Tuy nhiên, ở Việt Nam những nghiên cứu liên quan đến tình dục trực tuyến dường như còn khá khiêm tốn.

3. NHẬN DIỆN HÀNH VI TÌNH DỤC TRỰC TUYẾN

Từ năm 1993 đến 2008, các nghiên cứu về tình dục trực tuyến ở các nước đều tăng lên. Hầu hết các nghiên cứu đều thống nhất rằng, tình dục trực tuyến bao gồm các nội dung, như: giáo dục giới tính, các cửa hàng sex, mại dâm, địa chỉ liên lạc quan hệ tình dục, các nền văn hóa tình dục (Doring 2009). Một cách tiếp cận khác, từ nghiên cứu của Boies và cộng sự (2005), cho rằng, tình dục trực tuyến đề cập đến việc sử dụng internet cho bất kỳ hoạt động nào có liên quan đến

tình dục với mục đích giải trí, thăm dò, hỗ trợ, giáo dục, thương mại, hoặc tìm kiếm bạn tình. Có thể nói, hành vi tình dục trực tuyến tương đối phong phú và có cách hiểu khá thống nhất giữa các nghiên cứu. Nhìn chung, tìm kiếm thông tin liên quan đến tình dục, tán gẫu khiêu dâm/tìm kiếm bạn tình là một trong những hoạt động nổi bật trong tình dục trực tuyến. Dường như, hành vi tình dục trực tuyến ở Việt Nam cũng diễn ra tương tự. Người sử dụng internet ở Việt Nam không chỉ có mục đích tìm kiếm thông tin, giải trí, giao tiếp mà còn sử dụng internet để thỏa mãn sự tò mò và khám phá những “bí ẩn” trong tình dục qua các trang web khiêu dâm. Việc nhận dạng tình dục trực tuyến thể hiện qua (1) tìm kiếm tài liệu liên quan đến tình dục/khiêu dâm và (2) nói chuyện khiêu dâm trên mạng hoặc qua điện thoại.

3.1. Tìm kiếm tài liệu liên quan đến tình dục/khiêu dâm

Tình dục và sức khỏe tình dục là một trong những vấn đề khá nhạy cảm, không phải lúc nào cũng có thể chia sẻ với mọi người. Cho nên, tác giả Khuất Thu Hồng và cộng sự (2009) đã cho rằng “chuyện tình dục - dễ đùa, khó nói”. Vì thế, internet là một không gian mới, nơi mà nam nữ thanh niên có thể trao đổi một cách khá thoải mái về những điều thầm kín (Ngô Đức Anh và cộng sự 2009: 8). Đồng thời, internet cũng là công cụ tìm kiếm những thông tin liên quan đến tình dục và sức khỏe tình dục. Tuy nhiên, một bộ phận người sử dụng đã vô tình hay

cố ý tìm kiếm những tài liệu khiêu dâm, vốn khá nhiều và dễ dàng tiếp cận trên internet.

Tài liệu liên quan đến tình dục có thể là những kiến thức về giáo dục giới tính và sức khỏe tình dục, hoặc cũng có thể là những nội dung mang tính chất khiêu dâm. Cách hiểu như vậy sẽ không gây tranh cãi trong các nghiên cứu liên quan đến tình dục trực tuyến (Boies et al 2005: 346).

Nếu hiểu theo nghĩa tài liệu tình dục là những kiến thức về giáo dục giới tính và sức khỏe tình dục thì có thể đây là hoạt động mang tính chất giáo dục, tư vấn hoặc thông tin về kiến thức tình dục, như mang thai, vị trí tình dục, các bệnh lây qua đường tình dục, rối loạn cương cứng... Với cách tiếp cận này, nghiên cứu của Boies và cộng sự (2004: 346) cho thấy, có 21% trong 760 sinh viên tại Canada cho rằng họ tiếp cận kiến thức về giới tính lần đầu thông qua internet; và có thể thấy tuổi trung bình của lần đầu tiên sử dụng internet cho mục đích giáo dục giới tính muộn hơn so với mục đích giải trí có tính chất tình dục (18,5 so với 17,7). Bằng chứng này cho thấy, học sinh sinh viên ở Canada tiếp cận những thông tin về tình dục mang tính chất giải trí sớm hơn những thông tin tình dục mang tính chất giáo dục. Riêng ở Việt Nam, thanh thiếu niên tiếp cận internet trong việc tìm kiếm thông tin với tính chất giáo dục chiếm tỷ lệ khá cao (49%) (Ngô Đức Anh và cộng sự 2009: 8). Điều này có nghĩa rằng, nhu cầu về kiến thức tình dục và sức khỏe

tình dục của thanh thiếu niên Việt Nam khá cao và internet là công cụ gần gũi để tìm kiếm những thông tin này.

Nếu hiểu tài liệu tình dục theo nghĩa là những hình ảnh, phim ảnh, văn bản có nội dung khiêu dâm thì việc sử dụng các tài liệu tình dục là những hành vi muốn trải nghiệm về tình dục. Một nghiên cứu của Quinn & Forsyth (2005: 192) trên internet đã thống kê, có hơn 4,5 triệu trang web có chứa nội dung khiêu dâm, chiếm trên 25% của tổng số công cụ tìm kiếm, 35% tài liệu/hình ảnh khiêu dâm và khoảng 75 triệu người truy cập vào những trang web có nội dung khiêu dâm, phần lớn là thanh thiếu niên từ 12-17 tuổi và có 90% các em từ 8-16 tuổi xem nội dung khiêu dâm trực tuyến tại nhà. Như vậy, nghiên cứu này cho thấy, ở nhiều nước trên thế giới, khả năng tiếp cận thông tin có nội dung khiêu dâm khá dễ dàng và tuổi đời tiếp cận rất sớm.

Việc xác định tình trạng của người sử dụng internet vào việc tìm kiếm những tài liệu tình dục có tính chất khiêu dâm cũng được quan tâm. Nghiên cứu của Boies và cộng sự (2004) đã đưa ra hai chỉ báo quan trọng, (1) phụ thuộc và (2) cưỡng ép, để phân tích tình trạng của người sử dụng mạng khiêu dâm. Chỉ báo phụ thuộc được hiểu là những người luôn bị ám ảnh bởi những hành vi tình dục trên mạng cho nên họ luôn truy cập vào những trang web khiêu dâm mặc dù ban đầu lên mạng với mục đích khác. Nghiên cứu của Sherer (1997) cũng có so sánh

giữa hai nhóm sinh viên phụ thuộc và không phụ thuộc. Kết quả điều tra trên 531 sinh viên của các trường đại học cho thấy, có 15,4% sinh viên thừa nhận có tìm kiếm tài liệu tình dục trên internet, trong đó có 41,7% là sinh viên thuộc nhóm phụ thuộc so với 11,6% là nhóm sinh viên không phụ thuộc. Điều này cho thấy rằng, tỷ lệ sinh viên phụ thuộc dường như tìm kiếm tài liệu khiêu dâm nhiều hơn so với nhóm sinh viên không phụ thuộc. Có thể đây là một trong những dấu hiệu về nghiện tình dục trực tuyến.

Nghiện tình dục được dùng để mô tả người có cường độ tình dục cao bất thường hoặc có ham muốn tình dục thái quá không thể kiểm soát nổi, đến mức trở thành một dạng bệnh lý (Hypersexuality). Âm ảnh tình dục có xu hướng thống trị suy nghĩ của những người nghiện tình dục, khiến họ khó tập trung làm việc hoặc tham gia vào các mối quan hệ cá nhân lành mạnh. Đây là hậu quả của lối sống chiều theo bản năng, không chịu rèn luyện nhân cách, không nuôi dưỡng những ước mơ cao đẹp mà chỉ chạy theo những ham muốn thỏa mãn nhu cầu xác thịt (Nguyễn Lan Hải 2010). Như vậy, việc bị ám ảnh bởi những hình ảnh khiêu dâm trên internet có thể dẫn đến nghiện sex trên internet và sẽ làm giảm ham muốn trong quan hệ tình dục thật, thậm chí thờ ơ và không thỏa mãn. Ở Mỹ, có hơn 8% người sử dụng internet có dấu hiệu nghiện tình dục trực tuyến, có 32% cho rằng họ gặp trở ngại do tình trạng

nghiện tình dục trực tuyến mang lại (dẫn theo Lê Minh Công 2013). Ở Việt Nam vẫn chưa có nghiên cứu nào thống kê một cách đầy đủ về tình trạng nghiện tình dục trực tuyến.

Về động cơ truy cập trang web khiêu dâm, các nghiên cứu đều cho rằng để thỏa mãn nhu cầu tò mò. Bên cạnh đó, việc vô tình hay cố ý truy cập vào những trang web khiêu dâm cũng được chú ý. Nhóm nghiên cứu Demetriou và Silke (2003) đã tiến hành một cuộc thử nghiệm, liên kết trang web khiêu dâm với một trang web khác thông qua hình thức quảng cáo là có phần mềm tải miễn phí, nhằm mục đích để xem xét sự vô tình hay cố ý của người sử dụng internet truy cập vào các trang web khiêu dâm trong khoảng thời gian 88 ngày. Kết quả cho thấy rằng, hơn một nửa số khách tham quan trang web (457/803 người) đã cố gắng truy cập vào những hình ảnh khiêu dâm, mặc dù ban đầu truy cập vào các trang web với lý do khác nhau (dẫn theo McDonald et al 2009: 3).

Như vậy, thanh thiếu niên ở các nước tìm kiếm thông tin liên quan đến tình dục như giáo dục giới tính, nội dung khiêu dâm khá nhiều và với tần suất tương đối lớn. Riêng Việt Nam, các nguồn tài liệu cho thấy chưa có phân tích nào cụ thể về tần suất của thanh thiếu niên truy cập vào các trang web có nội dung khiêu dâm. Tuy nhiên, điều này không đồng nghĩa là thanh thiếu niên nước ta không truy cập vào những trang “web đen”.

3.2. Nói chuyện khiêu dâm trên internet/ điện thoại (chat sex/sex phone)

Chat sex - một trong những hành vi tình dục trực tuyến - là những hành vi khiêu dâm “ảo” qua webcam, dùng những từ ngữ kích dục để thỏa mãn nhu cầu tình dục của cá nhân. Trong những năm gần đây, hành vi này diễn ra khá nhiều trên mạng và đối tượng tham gia cũng rất đa dạng, trong đó có khá đông thanh thiếu niên.

Một nghiên cứu tại Australia cho thấy có khoảng 84% nam và 60% nữ cho rằng đã tình cờ phơi bày hình ảnh bản thân trên mạng. Bên cạnh đó có khoảng 38% nam và 2% nữ thanh thiếu niên đã chủ động phơi bày hình ảnh khỏa thân của họ trên mạng (dẫn theo Lê Minh Công 2013). Tác giả Lê Minh Công đã phân tích, có lẽ tình trạng tự khỏa thân trên internet của thanh thiếu niên có liên quan đến những đối tượng phạm pháp, sử dụng chất kích thích và có triệu chứng cảm xúc hay trầm cảm. Các thanh thiếu niên này có cuộc sống thực không như mong muốn và thường phải kiềm chế cảm xúc của mình, do đó tìm đến thế giới ảo để bộc lộ bản thân như một cách phóng chiếu cái Tôi. Hệ quả là, đôi khi có thể dẫn tới bị gạ gẫm hay bị lôi kéo vào tình dục trong đời sống thực. Hoặc, một nghiên cứu khác cũng cho thấy, có 8% sinh viên thừa nhận rằng họ từng tham gia vào cuộc nói chuyện tình dục trên mạng (Boies et al 2004).

Ở Việt Nam, chưa có thống kê đầy đủ về hành vi khiêu dâm trên mạng của

thanh thiếu niên. Song, bằng cảm quan, có thể thấy việc đưa hình ảnh khiêu dâm lên mạng hoặc chat sex đã diễn ra ngày càng nhiều. Các phương tiện thông tin đại chúng có khá nhiều bài viết về tình trạng thác loạn của thanh thiếu niên. Bài viết của một nhóm tác giả đã phân tích hiện tượng chat sex của một bộ phận thanh thiếu niên ở Việt Nam còn khá trẻ (từ 14 -25 tuổi). Nhóm tác giả Lan Chi, Hà Ngân, Hoàng Thủy, Thu Thảo, Bình Trọng (2013) cho rằng, tình dục “ảo” có thể ban đầu làm thỏa mãn nhu cầu giải trí, sự tò mò và rũ bỏ những cảm giác cô đơn, chán chường trong cuộc sống, nhưng hành vi đó lặp đi lặp lại trong thời gian dài đã khiến họ rơi vào tình trạng nghiện chat sex lúc nào không hề biết. Hậu quả là việc học tập của họ bị giảm sút, đánh mất các mối quan hệ ngoài xã hội.

Bên cạnh máy tính, điện thoại cũng là một trong những phương tiện để thực hiện hành vi tình dục. Một nghiên cứu của Hoàng Tú Anh, Nguyễn Thị Thành Trung (2012) về điện thoại di động và hoạt động tình dục của thanh thiếu niên qua khảo sát trực tuyến 2.935 người, tuổi từ 18-30, cho thấy, có hơn 49% thanh thiếu niên sử dụng điện thoại để tìm kiếm thông tin tình dục; có hơn 34% thanh niên thiếu niên cho rằng họ đã từng nhận hình ảnh sexy và có 27,2% cho rằng họ tự quay và lưu lại hình ảnh sexy của bản thân. Ngoài ra, một bộ phận thanh thiếu niên dùng điện thoại di động để sex phone hoặc nhắn tin khiêu dâm hoặc quấy rối tình dục. Như vậy, sex không

còn đơn thuần là sự tiếp xúc thể xác trực tiếp, mà nó còn có thể thực hiện gián tiếp qua những hành động khiêu dâm trên webcam hoặc những dòng tin nhắn, âm thanh của điện thoại. Vì vậy, sex phone cũng là một trong những hành vi tình dục trực tuyến của người sử dụng nó.

Với các hành vi chat sex và sex phone, có thể nói, tình dục trực tuyến không còn xa lạ đối với thanh thiếu niên. Đây là một hình thức để họ trải nghiệm thực hành về tình dục, giúp họ hiểu biết hơn về giới tính và sức khỏe tình dục. Tuy nhiên, các hành vi khiêu dâm có sức hút khá mạnh đối với thanh thiếu niên, do lứa tuổi này luôn tò mò, muốn khám phá và chứng tỏ năng lực bản thân. Vì vậy, họ có thể lạm dụng những hình ảnh, phim khiêu dâm hoặc sex ảo và làm ảnh hưởng không nhỏ đến học tập và cuộc sống.

4. TÁC ĐỘNG CỦA TÌNH DỤC TRỰC TUYẾN ĐẾN THANH THIẾU NIÊN

Các nghiên cứu đã kết luận rằng, tình dục trực tuyến có tác động mạnh đến các thực hành tình dục của thanh thiếu niên như thủ dâm, tán gẫu gọi dục, trải nghiệm tình dục (Boies 2004, Owens et al 2012); nhân dạng tình dục (Ngô Đức Anh 2009, Owens et al 2012); hoạt động tình dục lệch lạc như xâm hại tình dục, ấu dâm, đồng tính... (Steven et al 2004, Boies et al 2004, Quinn & Forsyth 2005, McDonald 2009, Owens 2012); giảm sự liên kết và hội nhập xã hội, dễ có những hành vi hung hãn, bạo lực (Steven et al 2004, Mesh 2009).

4.1. Tác động của tình dục trực tuyến đến thực hành tình dục của thanh thiếu niên

Thực hành tình dục của thanh thiếu niên là những hành vi tình dục nhằm thỏa mãn nhu cầu tình dục của bản thân. Ở Việt Nam, tuổi quan hệ tình dục của thanh thiếu niên đã giảm xuống. Kết quả điều tra quốc gia về vị thành niên và thanh niên (2009) cho thấy, nếu cuộc điều tra lần 1 (2003), tuổi trung bình quan hệ tình dục lần đầu là 19,6 (20 tuổi ở nam giới và 19,4 tuổi ở nữ) thì đến cuộc điều tra lần 2 (2009) chỉ còn 18,1 tuổi (18,2 tuổi ở nam và 18 tuổi ở nữ)⁽²⁾. Phải chăng, đã có sự tác động của internet đến khả năng thực hành của thanh thiếu niên, bởi một nghiên cứu của tác giả Ngô Đức Anh và cộng sự (2005) đã khẳng định: thanh thiếu niên thường lựa chọn kênh internet để tìm kiếm kiến thức về tình dục hơn là những nguồn thông tin về vấn đề này từ cha mẹ.

Việc tìm kiếm thông tin khiêu dâm trên mạng dường như làm cho thanh thiếu niên có trải nghiệm sớm về tình dục. Nghiên cứu của Haggstom-Nordin và cộng sự (2005) khảo sát 718 học sinh trung học phổ thông tại Thụy Điển cho thấy, có 98% học sinh nam và 76% học sinh nữ đã sử dụng tài liệu khiêu dâm, hơn 75% thừa nhận rằng họ đã thực hiện hành vi tình dục và 71% cho rằng họ đã có thai trong lần đầu tiên quan hệ. Họ cũng đã trải nghiệm các loại quan hệ tình dục như tình dục với bạn bè, tình dục nhóm và các cách

thức quan hệ tình dục. Ngoài ra, nghiên cứu của Owens et al (2012: 107) còn cho thấy rằng, thanh thiếu niên càng thường xuyên tiếp cận với tài liệu khiêu dâm thì khả năng quan hệ tình dục lần đầu càng sớm hơn so với những thanh thiếu niên không tiếp cận thường xuyên.

Phát hiện từ nghiên cứu của Brown và L'Engle's (2009) đã bổ sung kết quả nghiên cứu Haggstom-Nordin và cộng sự (2005) rằng, nam và nữ thanh thiếu niên vào thời thơ ấu càng sớm tiếp xúc với những tài liệu khiêu dâm thì họ sẽ trải nghiệm tình dục bằng miệng và giao hợp sớm hơn so với nhóm bạn cùng lứa tuổi không tiếp cận loại tài liệu này. Kết quả khảo sát 967 thanh thiếu niên cho thấy, có 66% nam và 39% nữ thanh thiếu niên ở tuổi 14 cho rằng họ đã tiếp cận tài liệu liên quan đến tình dục trong năm trước đó. Ngoài ra, trong số đó có 90% nam thanh thiếu niên cho rằng họ đã quan hệ tình dục bằng miệng và 88% cho rằng đã giao hợp.

Một nghiên cứu khác cũng cho thấy, thanh thiếu niên tiếp xúc với tài liệu tình dục thích quan hệ tình dục qua đường hậu môn, quan hệ cùng lúc với nhiều bạn tình và thậm chí có sử dụng thuốc hoặc rượu trong quá trình quan hệ tình dục (dẫn theo Owens et al 2012: 107). Có thể nói, đây là những dấu hiệu bất thường trong thực hành tình dục của thanh thiếu niên ở các nước phương Tây.

Ngoài ra, một số nghiên cứu khác cũng cho thấy việc tìm kiếm thông tin

khiêu dâm có tác động tích cực, giúp cho thanh thiếu niên có kinh nghiệm và tự tin trong quan hệ tình dục so với các bạn cùng trang lứa không hoặc ít tiếp xúc với những thông tin này...

Các nghiên cứu cũng tìm thấy mối liên hệ giữa hành vi thủ dâm với việc tiếp cận các tài liệu khiêu dâm. Nghiên cứu của Boies (2002) cho thấy rằng, những người xem những hình ảnh, tài liệu khiêu dâm thường có hành vi thủ dâm nhiều hơn so với người không xem. Hành vi thủ dâm được thực hiện khi họ xem những bức ảnh khiêu dâm hoặc xem webcam hoặc tham gia vào những cuộc trò chuyện với những lời lẽ gợi dục nhằm thỏa mãn nhu cầu tình dục của họ. Như vậy, nghiên cứu này đã cho thấy thủ dâm có mối liên hệ với việc tiếp xúc các tài liệu khiêu dâm. Thủ dâm là cách để thỏa mãn sự hưng phấn đó và làm hạn chế những hành vi trái với đạo đức như hiếp dâm, cưỡng dâm...

4.2. Tác động của tình dục trực tuyến đối với lối sống sai lệch về tình dục của thanh thiếu niên

Sai lệch tình dục là hành vi tình dục trái với đạo đức của xã hội như bạo lực tình dục, ấu dâm, xâm hại tình dục... Nguyên nhân của sai lệch tình dục chủ yếu là do những kích thích từ các loại tài liệu khiêu dâm. Nghiên cứu tổng quan của Quinn và Forsyth (2005) cho thấy, nội dung khiêu dâm trẻ em được đăng tải khá nhiều trên mạng. Có hơn 100.000 trang web có chứa hình ảnh trẻ em khiêu dâm. Điều này rất nguy hại cho trẻ em. Ở Mỹ,

trong năm 1998, có 700 trường hợp có hành vi ấu dâm trực tuyến, trong số đó có 25% trường hợp đã thực hiện hành vi quan hệ tình dục với trẻ em dưới 18. Ngoài ra, nghiên cứu này cho thấy những hành vi thú tính, khổ dâm, bạo dâm và loạn luân luôn diễn ra thường xuyên trên mạng. Tất cả các hành vi trên đều chịu ảnh hưởng bởi sự phát triển của công nghiệp tình dục trên internet và sự phân phối của các tổ chức lệch lạc tình dục.

Ngoài ra, nguy cơ về xâm hại tình dục cũng đã và đang có xu hướng diễn ra dưới ảnh hưởng của công nghiệp tình dục trên internet. Nhóm tác giả (Ybarra, Mitchell, Hamburger, Diener-West và Leaf (2011: 14) đã chỉ rõ, thanh thiếu niên tiếp cận với tài liệu liên quan đến bạo lực tình dục có hành vi xâm hại tình dục gấp 6 lần so với những người không tiếp cận tài liệu này.

4.3. Tác động của tình dục trực tuyến đến nhân dạng tình dục của thanh thiếu niên

Nhân dạng tình dục là nhìn nhận của một người về đặc điểm tình dục của bản thân như khả năng hấp dẫn đối với người khác, mối quan hệ trong tình dục, hành vi tình dục. Tác giả Ngô Đức Anh và cộng sự (2009) cho thấy rằng, internet là một trong những phương tiện giúp cho nam nữ thanh thiếu niên biết khả năng thu hút bản thân của họ đối với người khác. Nhóm tác giả này cho thấy, nam nữ thanh thiếu niên luôn cố gắng tạo ra hình ảnh của mình giống như hình ảnh một người nào đó mà họ thần tượng.

Ngoài ra, nghiên cứu cũng đã phân tích về hình ảnh của các bạn trai qua cách nhìn của các bạn gái và ngược lại. Như vậy, internet đã ảnh hưởng khá mạnh mẽ đến việc nhân dạng tình dục của thanh thiếu niên, bởi vì internet là phương tiện để trao đổi thông tin của thanh thiếu niên. Đồng thời, internet cũng là phương tiện truyền tải những hình ảnh, có thể định hướng bản thân thanh thiếu niên thực hiện theo mẫu người nào đó. Tuy nhiên, nhóm tác giả chưa phân tích về ảnh hưởng của các hoạt động tình dục trực tuyến đến nhân dạng tình dục của thanh thiếu niên ở Việt Nam.

Một nghiên cứu khác của tác giả Lofgren-Martenson và Mansson (2010), mà nhóm tác giả này gọi là “kịch bản khiêu dâm” (pornographic script), cho thấy rằng, những người đàn ông thường bày tỏ sự bất an về khả năng thực hiện tình dục của họ, trong khi đó, người phụ nữ cảm thấy thiếu tự tin về thân hình của họ. Ví dụ, nam giới tham gia trong nghiên cứu này đã thảo luận về mối quan tâm của họ về việc thể hiện cũng như khả năng quan hệ tình dục như những diễn viên trong phim khiêu dâm. Ngược lại, phụ nữ cho rằng những phụ nữ trong phim khiêu dâm mà họ xem có một thân hình lý tưởng và họ muốn được như những diễn viên đó (dẫn theo Owens et al 2012: 111).

Như vậy, các nghiên cứu đã đưa ra khá nhiều bằng chứng để khẳng định ảnh hưởng của internet đến nhân dạng tình dục của thanh thiếu niên,

đặc biệt là ảnh hưởng từ tình dục trực tuyến. Nghiên cứu ở nước ngoài đã cho thấy rõ sự ảnh hưởng này. Tuy nhiên, nghiên cứu ở Việt Nam về vấn đề này chưa nhiều cho nên việc phân tích ảnh hưởng của tình dục trực tuyến chưa được thấu đáo.

4.4. Tác động của tình dục trực tuyến đến sự phát triển xã hội của thanh thiếu niên

Ở nước ngoài, có nhiều nghiên cứu tìm hiểu sự tác động của các tài liệu khiêu dâm đến sự phát triển xã hội của thanh thiếu niên, sự ràng buộc và các mối quan hệ của cá nhân. Nghiên cứu của Mesh (2009) ở Israel cho thấy, nhóm thanh thiếu niên càng có nhiều sự liên kết và ràng buộc xã hội thì càng ít tiếp xúc với những tài liệu khiêu dâm. Ngược lại, tiếp xúc với những tài liệu khiêu dâm càng nhiều thì càng ít có sự liên kết và ràng buộc với gia đình, nhà trường, tôn giáo.

Phát hiện của Steven (2004) cũng tương tự với Mesh, Steven đã lý giải vì sao những người tiếp xúc với các tài liệu khiêu dâm thì ít có sự ràng buộc với gia đình, bởi những người thường xuyên tham gia tình dục trực tuyến sẽ ngoại tình cao gấp 3,18 lần và có quan hệ tình dục theo kiểu “ăn bánh trả tiền” cao gấp 3,7 lần so với những người không tham gia hành vi tình dục trực tuyến.

Bên cạnh đó, các nghiên cứu (Boeis et al 2004, Mesh 2009, Owens et al 2012) đã cho thấy, tiếp xúc các tài liệu khiêu dâm càng cao thì hành vi gây hấn trong trường càng cao. Như vậy,

thanh thiếu niên tiếp xúc những tài liệu khiêu dâm quá nhiều thì rất dễ có những hành vi bất thường và gặp phải nhiều vấn đề về đạo đức trong nhà trường (Tsitsika et al 2009).

5. THAY LỜI KẾT

Có thể nói, các nghiên cứu trên thế giới và Việt Nam đều đã đưa ra bằng chứng rõ ràng về tình dục trực tuyến và những ảnh hưởng của nó đối với thanh thiếu niên. Tình dục trực tuyến bao gồm những hành vi như tìm kiếm thông tin về giáo dục tình dục, thông tin khiêu dâm, tải, xem phim, hình ảnh khiêu dâm, chat sex, sex phone. Các hoạt động tình dục trực tuyến đã tác động khá mạnh mẽ đến khả năng thực hành tình dục của thanh niên. Nó có thể khiến tuổi quan hệ tình dục lần đầu khá sớm, có nhiều trải nghiệm trong quan hệ tình dục lần đầu. Ngoài ra, tình dục trực tuyến khiến cho thanh thiếu niên dễ có những hành vi sai lệch tình dục như bạo dâm, khổ dâm, ấu dâm, hiếp dâm..., có những hành vi bạo lực, làm suy giảm sự liên kết và ràng buộc xã hội giữa thanh thiếu niên với gia đình, nhà trường, xã hội và tôn giáo.

Đã có khá nhiều công trình nghiên cứu về tình dục trực tuyến và ảnh hưởng của nó đến thanh thiếu niên. Tuy nhiên, nghiên cứu về vấn đề này ở Việt Nam vẫn còn khá hạn chế. Nhìn chung, các nghiên cứu đã có ở Việt Nam mới chỉ đề cập được về một số khía cạnh nhất định của các vấn đề liên quan trong mối quan hệ này và mới chủ yếu tiếp cận từ góc nhìn báo

chí. Do vậy, rất cần có những nghiên cứu chuyên sâu và hệ thống hơn để có thể hiểu rõ về tình dục trực tuyến và tác động của nó đến thanh thiếu niên, từ đó đưa ra được những bằng chứng khoa học cho các khuyến nghị về chính sách quản lý xã hội nhằm phát huy những tác động tích cực, hạn chế tác động tiêu cực trong vấn đề này. Các nghiên cứu về tác động của tình dục trực tuyến đến đời sống xã hội của thanh thiếu niên cần hướng đến những đánh giá, đo lường cả định

tính lẫn định lượng về ảnh hưởng của nó đến tâm sinh lý, đạo đức, lối sống và sự ràng buộc xã hội của thanh thiếu niên với các môi trường xã hội hóa (gia đình, nhà trường và xã hội). Hơn nữa, các nghiên cứu cũng có thể đi sâu kiểm chứng tác động của tâm sinh lý, sự kiểm soát xã hội đến hành vi tình dục trực tuyến nhằm làm rõ mối quan hệ biện chứng giữa các yếu tố, giúp điều chỉnh chính sách và hành vi xã hội của các nhóm thanh thiếu niên một cách thiết thực và phù hợp. □

CHÚ THÍCH

⁽¹⁾ https://www.researchgate.net/publication/279556817_College_Life_On-Line_Healthy_and_Unhealthy_Internet_Use.

⁽²⁾ Xem *Tạp chí Dân số và Phát triển*, số 6/2010.

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

1. ADB, UNFPA và Tổng cục Dân số. 2010. Báo cáo chuyên đề “Thanh thiếu niên Việt Nam với việc tiếp cận và sử dụng các phương tiện thông tin đại chúng”. *Kết quả điều tra quốc gia về vị thành niên và thanh niên Việt Nam lần 2*. Hà Nội.
2. Boies, Knudson & Yuong. 2004. “The Internet, Sex, and Youth: Implications for Sexual Development”. *Sex Addiction & Compulsivity*, 11.
3. Brown, J. D., & L’Engle, K. L. 2009. “X-Rated: Sexual Attitudes and Behaviors Associated With U.S. Early Adolescents” Exposure to Sexually Explicit Media. *Communication Research*, 36.
4. Cimigo. 2010. *Báo cáo NetCitizen Việt Nam tình hình sử dụng và tốc độ phát triển internet tại Việt Nam*.
5. Doring (2009). “The Internet’s Impact on Sexuality: A Critical Review of 15 years of research”. *Computers in Human Behavior*. Volume 25, Issue 5.
6. Eric W. Owens, Richard J. Behun, Jill C Manning, Rory C. Reid. 2012. “The Impact of Internet Pornography on Adolescents: A Review of the Research. *Sexual Addiction & Compulsivity*”. *The Journal of Treatment & Prevention*. <http://www.tandfonline.com/loi/usac20>.
7. Hoàng Tú Anh và Nguyễn Thị Thành Trung. 2012. “Điện thoại di động và tình dục của thanh niên Việt Nam”. Kỷ yếu hội thảo *Giáo dục tình dục Việt Nam*. Hà Nội.
8. Internet World Stats. www.internetworldstats.com/stats.htm.
9. Khuất Thu Hồng, Lê Bạch Dương, Nguyễn Ngọc Hùng. 2009. *Tình dục chuyện đùa khó nói*. Hà Nội: Nxb. Tri thức.

10. Lan Chi, Hà Ngân, Hoàng Thủy, Thu Thảo, Bình Trọng. 2013. "Chat 'sex online': Ma trận không lối thoát". <http://www.songtre.tv/news/gioi-tre/chat-sex-online-ma-tran-khong-loi-thoat-41-2241.html>. Truy cập ngày 3/7/2013.
11. Lawsky, D. 2008. "American Youth Trail in Internet Use: Survey". Reuters. Retrieved from <http://www.reuters.com/article/2008/11/24/us-internet-youth-idUSTRE4AN0MR20081124>. Truy cập ngày 3/7/2013.
12. Lê Minh Công. 2013. "Tác động của internet đến nhận thức, hành vi về giới tính, tình dục ở Thanh thiếu niên". <http://www.songphopsy.org/a/news?t=26&id=924393>. Truy cập ngày 3/7/2013.
13. Lenhart, A; Ling, R; Campbell, S. and Purcell, K. 2010. "Teens and Mobile Phones". Washington, D.C: Pew Research Center. Retrieved from <http://pewinternet.org/~media/Files/Reports/2010/PIP-Teens-and-Mobile-2010-with-topline.pdf>.
14. Lenhart, A; Purcell, K; Smith, A. and Zickur, K. 2010. "Social Media & Mobile Internet Use Among Teens and Young Adults". PewInternet: Pew Internet & American Life Project. Retrieved, from <http://pewinternet.org/Reports/2010/Social-Media-and-Young-Adults.aspx>. Truy cập 3/7/2013.
15. McDonald et al. 2009. "The Impact of the Internet on Deviant Behavior and Deviant Communities". *Literature Review. Institute for Homeland Security Solution*.
16. Mesch, G.S. 2009. "Social Bonds and Internet Pornographic Exposure Among Adolescents". *Journal of Adolescence*, 32.
17. Mitchell, K.J; Wolak, J. and Finkelhor, D. 2007. "Trends in Youth Reports of Sexual Solicitations, Harrassment and Unwanted Exposure to Pornography on the Internet". *Journal of Adolescent Health*, 40.
18. Net Index. 2009. *Nghiên cứu thói quen sử dụng internet ở Việt Nam*. TPHCM.
19. Ngô Đức Anh, M.W. Ross và E.A Ratliff. 2009. "Ảnh hưởng của internet lên thực hành tình dục của thanh thiếu niên Hà Nội, Việt Nam". *Tạp chí Giới và tình dục*, số 17; *Sức khỏe tình dục*. Hà Nội: Nxb. Thế giới.
20. Nguyễn Lan Hải. 2010. "Nghiện tình dục". *Hội thảo phòng chống nghiện ngập*, ngày 7/4/2010 của Ủy ban Bảo vệ xã hội-Caritas Việt Nam.
21. Quinn, J.F. and Forsyth, C.J. 2005. "Describing Sexual Behavior in the Era of the Internet: A Typology for Empirical Research". *Deviant Behavior*, 26.
22. Sawmy. 2006. *The Impact of Internet Use on Children/Adolescents*.
23. Scherer, K. 1997. "College Life Online: Healthy and Unhealthy Internet Use". *Journal of College Student Development*, 38(6).
24. Tsitsika, A; Critselis, E; Kormas, D; Konstantoulaki, E; Constantopoulos, A. and Kafetzis, D. 2009. "Adolescent Pornographic Internet Site Use: A Multivariate Regression Analysis of the Predictive Factors of Use and Psychosocial Implications". *Cyber Psychology and Behavior*, 12.
25. www.thongkeinternet.vn/jsp/thegioi/country_tab.jsp.
26. Ybarra, M.L; Mitchell, K.J; Hamburger, M; Diener-West, M. and Leaf, P.J. 2011. "X-Rated Material and Perpetration of Sexually Aggressive Behavior Among Children and Adolescents: Is There a Link?". *Aggressive Behavior*, 37.